

2000. évi CXXVIII. törvény

a közúti közlekedési előéleti pontrendszerről¹

Az Országgyűlés a gépjárművezetők önkéntes jogkövető magatartásának erősítése, a közúti közlekedés biztonságának javítása érdekében a következő törvényt alkotja:

A közúti baleseti helyzet az utóbbi években javuló tendenciát mutat, azonban a halálos áldozatok fajlagos számát, valamint a balesetek súlyosságát tekintve további megelőző intézkedésekre van szükség. Nemzetközi összehasonlításban közlekedésbiztonsági jellemzőink még mindig kedvezőtlenek.

Hazánkban a közúti közlekedés szabályait megszegő járművezetők szankcionálása jelenleg a büntető, illetve a szabálysértési törvényen alapul. Bár e szankciórendszereknek is van megelőző ereje (hiszen a büntetések és intézkedések egyik célja a visszatartó hatás), a megtorló jelleg mellett mindez kevésbé érvényesül. Ugyanakkor a szankciórendszeren belül a vezetői engedély visszavonása olyan súlyos joghátrány - különösen szabálysértés esetén -, amely mellett szükség lehet egy alternatívát jelentő szankcionálási megoldásra.

A pontrendszer a járművezető magatartásától függően szabályozza a vezetői engedély érvényességét olyan módon, hogy a vezetői engedély visszavonása helyett, mintegy annak megelőzéséként a szabályszegő járművezető a felelősségét megállapító jogerős határozat következményeként az adott jogsértés súlyához, gyakoriságához igazodó számú pontokat kap, amelynek következtében - meghatározott számú pont elérése esetén - elkerülhetetlenül sor kerül a vezetői engedély visszavonására. Ha a kapott pontok száma meghatározott időn belül a felső ponthatárt nem éri el, a joghátrány nem következik be.

A szabályozás alapvető célja, hogy a közlekedési szabályszegések rendszeres elkövetőit - egy objektív, előrelátható „figyelmeztetési” szisztéma alkalmazásával - közlekedési magatartásuk megváltoztatására ösztönözze.

A fenti célból az alábbiak következnek:

a) egyetlen közlekedési szabályszegés megvalósítása nem eredményezheti a vezetői engedély pontrendszer alapján történő visszavonását;

b) ha bírósági vagy szabálysértési határozat alapján járművezetéstől eltiltásra kerül sor nem lehet pontot adni, ha járművezetéstől eltiltás olyan tartalmú, amely utánképzést von maga után és az addig szerzett pontokat is törölni kell;

- a közlekedési szabályok megszegésével elkövetett bűn-cselekmények esetén - a jogsértések, illetve következményeik kiemelkedő súlyára tekintettel - a járművezetéstől eltiltás lehetősége a Btk. alapján fennáll. Ezzel szemben, ha valamennyi szabálysértés elkövetése a járművezetéstől eltiltás alkalmazását tenné lehetővé, úgy a célként megjelölt kiszámíthatóság és fokozatosság szenvedne csorbát. Ezért a pontrendszer nem fogja érinteni a Btk. és a szabálysértési tényállást meghatározó jogszabály által lehetővé tett járművezetéstől eltiltás, illetve a közlekedés igazgatási intézkedésként alkalmazott vezetői engedély visszavonás jogintézményét.

A közúti közlekedés biztonságára valóban veszélyt jelentő, meghatározott súlyú szabályszegéseket kell a pontrendszerbe bevonni. Kisebb fokú jogsértés esetén ugyanis a „deviancia” nem olyan mértékű, hogy megváltoztatásuk az állami apparátus mozgásba hozatalát szükségessé tenné, a legsúlyosabb esetekben pedig az elkövetőt azonnal indokolt kizárni a közúti közlekedésből.

A pontrendszer megelőző hatása és szerepe hosszú távon nem vitatható, azt számos európai országban alkalmazzák. Bevezetését több nemzetközi szervezet - többek között az Európa Tanács, az EU, a Világbank Szakértőinek Bizottsága - is ajánlja.

A pontrendszer alkalmazása a közlekedési morál javulásához, a járművezetésre alkalmatlan személyek kiszűréséhez, ezáltal a közlekedésbiztonság további javulásához vezethet.

A közúti közlekedésben gépjárművezetőként való részvétel nem alkotmányos alapjog, így a korlátozásához kapcsolódó rendelkezések önmagukban nem igényelnének törvényi szintű szabályozást.

Ugyanakkor a pontrendszer bevezetésével kapcsolatos egyes főbb elemeket (alkalmazásának legfontosabb anyagi- és eljárásjogi feltételeit, az alkalmazható igazgatási szankciókat, adatkezelési szabályokat stb.) törvényben kell szabályozni.

1. § (1) E törvény rendelkezéseit a Magyar Köztársaság területén

 ² magyar hatóság által kiállított, vagy annak alapján külföldi hatóság által kiadott járművezetésre jogosító okmánnyal (a továbbiakban: vezetői engedéllyel) rendelkező, illetve

A gépjárművezetők önkéntes jogkövető magatartásának erősítését és a közúti közlekedés biztonságának javítását célként kitűző, a közúti közlekedési előéleti pontrendszerről szóló 2000. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kpt.), valamint a végrehajtására kiadott 236/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 2001. január 1-jei hatálybalépése óta eltelt évek alatt bebizonyította létjogosultságát, azonban a közlekedésbiztonság javítása érdekében annak szigorítása szükséges.

¹ Kihirdetve: 2000. XII. 20.

² Megállapította: 2007. évi CLXXIII. törvény 1. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.

A pontrendszer lényege, hogy amennyiben a jogszabályban meghatározott közlekedési szabályszegések elkövetése esetén a bíróság, vagy a szabálysértési hatóság az elkövetőt nem tiltja el a járművezetéstől (Btk. 58. §. 1999. évi LXIX. törvény 18. §), a Kpt. különböző mértékű, ún. előéleti pontszámokat kapcsol, amelyeket a cselekmény jogerős megállapítását követően nyilvántartásban regisztrálnak. A Kpt.-ben meghatározott pontszámok elérése esetén a vezetői engedélyek visszavonására kerül sor, amelyet csak utánpótlást követően lehet visszaadni. A pontrendszer elsősorban a szándékos közlekedési szabályszegések rendszeres elkövetőit - egy objektív, előrelátható figyelmeztetési rendszer alkalmazásával - hivatott a közlekedési magatartásuk megváltoztatására ösztönözni, e szabályszegőket a járművezetésből kizárni.

A Kpt. bevezetésekor a jogalkotó meghatározta a hatálya alá tartozó szabálysértéseket is, amelyhez 1-1 pontot rendelt. A Kpt.-ben kapott felhatalmazás alapján a Kormány 2004. április 1-jei hatállyal rendeletben határozta meg azon szabálysértéseket, amelyekhez előéleti pont kapcsolódik, egyben annak mértékét 1-3 pont közé sorolta be, tehát a Kormány jelenleg ezen keretek között mozoghat.

A módosítás a pontrendszer szigorítását eredményezte, a hatályos szabályozásnak azonban még mindig nincs kellő visszatartó hatása, hatékonysága nem érte el a kívánt szintet. A kormányrendelet kiadásakor már látható volt, hogy ilyen alacsony pontszámok mellett, figyelembe véve az addigi tapasztalatokat és a közúti ellenőrzések számát (amely jelentősen nem fokozható tovább), a Kpt. célja maradéktalanul nem érhető el. A felülvizsgálat mindig arra az eredményre jutott, hogy a pontszámok növelése szükséges.

A kellő hatékonyság hiányára lehet következtetni abból is, hogy 2006. december 31-ig 330 fő érte el, illetve haladta meg a vezetői engedély visszavonását eredményező 18 pontot. Az nyilván nem mérhető, hogy hány főt tart vissza a szabályszegéstől az, hogy bekerülhet a pontrendszerbe, illetve az újabb szabályszegéstől ha már rendelkezik előéleti ponttal.

2006. december 31-én 552 669 fő rendelkezett ponttal, ebből 135 533 főnek volt 1 pontja, összesen 234 főnek volt 14 pontja, amely értesítést vont maga után arról, hogy további jogsértés esetén közeledik az a 18 pontos határ ahol visszavonásra kerülhet a vezetői engedélye.

A közlekedési balesetek száma, súlyossága 2000 évtől folyamatosan emelkedik. Éves szinten közel 21 000 személyi sérüléses baleset történik, amelynek során 29 000 körül van a sérültek száma, ebből közel 13 000 a súlyos sérült, és 1300 a halálos áldozatok száma.

2006-ban 20 977 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetből 29 280-an sérültek meg, amelyből 1303-an elhunytak.

2007 első negyedévében az előző év azonos időszakához viszonyítva 16%-kal nőtt a személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek száma, összesen 4271 esetről van szó, amelynek során 5207 személyi sérülés történt és ebből 1691-en súlyosan megsérültek, 286-an életüket veszítették.

A pontrendszer szigorítása, a maga eszközeivel ezt a folyamatot kívánja megállítani, illetve megfordítani. Figyelemmel arra, hogy a közlekedésben megjelentek az agresszív vezetők, illetve a polgárok egy részére az önkéntes jogkövetés nem jellemző, velük szemben rövid távon eredmény csak a jogszabályok szigorításától, az ellenőrzések fokozásától várható.

A balesetek okai között a pontrendszer hatálya alá tartozó szabályszegések kiemelt szerepet kapnak. Ugyanakkor jelentős számban lehetnek azok a balesetek, amelyek nem kerülnek a hatóság tudomására, illetve nem igényelnek rendőri intézkedést.

A közlekedésbiztonság javítása érdekében egyéb intézkedések mellett felül kellett vizsgálni a törvényben meghatározott ponthatókat, és a már évek óta szükséges emeléseket el kell végezni. A törvény ennek a felülvizsgálatnak az eredményeként készült.

A törvény egységesen 2 ponttal emeli meg az eddigi pontszámokat, így már négy súlyos és jogerősen elbírált szabálysértés esetén, amelyhez 5-5 pont járul, ha azok még nem évültek el, sor kerül a vezetői engedély visszavonására. Külföldi tapasztalatok azt igazolják, hogy csak megfelelően szigorú pontrendszernek van létjogosultsága.

Az eljárási rend módosítását a Kpt. alkalmazása óta eltelt jogalkalmazási tapasztalatok, a hatásköri változások illetve közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezései indokolják.

A Kpt. hatálya jelenleg csak a magyar vezetői engedéllyel rendelkezőkre terjed ki. A vezetői engedély visszavonását eredményező 18 pont elérése esetén a magyar hatóság által kiállított okmányt le kell adni a közlekedési igazgatási hatóságnál.

A hatályos rendelkezés alapján a vezetői engedély visszavonása esetén az okmány-leadást (döntően munkavállalás kapcsán honosított) a magyar vezetői engedély alapján kiállított külföldi okmányra nézve nem lehet teljesíteni, mivel a magyar állampolgárok hazatérésüket követően általában nem tesznek eleget a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 19. §-ának (1) bekezdésében előírtaknak, azaz külföldi vezetői engedélyüket nem cserélik le hat hónapon belül hazai okmányra. Ezért a járműnyilvántartásban szereplő magyar állampolgárnak a magyar vezetői engedély cseréje esetén a külföldi hatóság által kiállított okmányt kell leadnia, ezzel megakadályozható, hogy a visszavonás ellenére a külföldi hatóság által kiállított és a járművezető birtokában lévő okmánnyal közúti forgalomban való részvétele jogszerűségének látszatát keltse.

b) járművezetéstől eltiltás, illetőleg a vezetői engedély visszavonásának hatálya alatt álló

személy által - a vezetői engedéllyel vezethető járművekkel elkövetett - a közúti közlekedéssel összefüggő bűncselekmény és a közúti közlekedés biztonságát fokozottan veszélyeztető szabálysértés esetén (a továbbiakban együtt: szabályszegés) kell alkalmazni.

(2) E törvény hatálya kiterjed arra a gépjárművezetőre is, aki a szabályszegés elkövetésekor olyan járművet vezetett, amelyre vezetői engedélye nem érvényes.

A pontrendszer a magyar vezetői engedéllyel rendelkező és közlekedési szabályszegést elkövető gépjárművezetőkre, továbbá azokra terjed ki, akiktől az illetékes hatóság (bíróóság) az engedélyt visszavonta, illetve a járművezetéstől eltiltotta, járműkategória, alkategória, kombinált kategóriába tartozó jármű vezetésétől eltiltotta és ennek ellenére járművet vezetnek.

A törvény tárgyi hatálya a közúti közlekedéssel összefüggő bűncselekményekre és a közúti közlekedés biztonságát fokozottan veszélyeztető szabálysértésekre terjed ki.

2. § A közúti közlekedési előéleti pontrendszer (a továbbiakban: pontrendszer) olyan rendszer, amely jogszabályban meghatározott szabályszegés elkövetése esetén kiszabható pontok e törvényben meghatározott számának elérése esetén a vezetői engedély ideiglenes visszavonását teszi lehetővé.

3. § (1) A pontrendszer alapján - a jogszabályban meghatározott - olyan szabályszegésre állapítható meg pont, amely miatt az elkövetőt a bíróság, a szabálysértési hatóság, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 30. §-ában meghatározott fegyelmi hatóság a jogerős határozatával - ide nem értve a megrovás, figyelmeztetés, feddés alkalmazását - elmarasztalta vagy az elkövető a helyszíni bírság kiszabását a jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után tudomásul vette.

(2)¹ A szabálysértési ügyben eljáró hatóság és a fegyelmi hatóság által hozott határozatban, helyszíni bírság esetén az elismervényben tájékoztatni kell az elkövetőt az elbírált cselekményhez - jogszabály által - rendelt pontok számáról. A határozat megváltoztatása, illetve téves tájékoztatás miatt az első fokon eljáró hatóság, helyszíni bírság kiszabása esetén a helyszíni bírságot kiszabó hatóság értesíti az elkövetőt a jogszabály által a szabályszegéshez rendelt pontszámáról.

A jogalkalmazás során problémát jelent az elkövető tájékoztatása az előéleti pontadásról abban az esetben, ha bíróság kifogás alapján megváltoztatta a határozatot (a rendőrség által kiszabott járművezetéstől eltiltást mellőzte, ennek következtében viszont a jogsértéshez - ha jogszabály azt előírja - előéleti pontszám járul). A gyakorlat az, hogy a szabálysértési hatóság a határozat visszaérkezése után küld egy tájékoztatót. Előfordul továbbá, hogy helyszíni bírság kiszabása esetén tévesen tájékoztatják az elkövetőt a jogszabály által a szabálysértéshez rendelt pontszámokról, illetve nem tekintik a cselekményt a pontrendszer hatálya alá tartozónak, amely a parancsnoki revízió, illetve a feldolgozás során derül ki. Jelenleg ennek megoldása nem egységes. Mivel a pontszámok megállapítása, a cselekményhez rendelése nem a hatóság döntése, ezért a hibás tájékoztatás az elkövető utólagos értesítésével korrigálható.

(3)² A bírósági határozattal elbírált cselekményhez rendelt pontok számáról az elkövetőt a közlekedési előéleti pontrendszert nyilvántartó szerv (a továbbiakban: Nyilvántartó) tájékoztatja.

(4) Nem állapítható meg pont olyan szabályszegés elkövetése esetén, amely miatt a bíróság vagy a szabálysértési hatóság járművezetéstől eltiltást, meghatározott járműkategória, alkategória, kombinált kategória (a továbbiakban: járműkategória) vezetésétől való eltiltást alkalmazott.

(5) A járművezetőnek az eltiltás jogerőre emelkedésének időpontjáig nyilvántartásba vett pontjait törölni kell, ha a vezetői engedély visszaadására utánpéíízt követően kerülhet sor.

A jogerősen elbírált szabályszegésekre adható pont, függetlenül attól, hogy azt mely hatóság (bíróóság), milyen eljárás (büntetőeljárás, szabálysértési eljárás, helyszíni bírság, fegyelmi eljárás) keretében bírálta el.

Az eljáró hatóság köteles az elkövetőt tájékoztatni az elkövetett szabályszegéshez jogszabály által rendelt pontok számáról, bírósági eljárás esetén az értesítési kötelezettség a nyilvántartót terheli.

A törvény kizárja a pont megállapítását azon szabályszegések után, ahol az eljáró hatóság (bíróóság) járművezetéstől eltiltást, járműkategória eltiltást alkalmazott. Az elkövető nyilvántartott pontjainak számát viszont az ilyen tartalmú döntés csak akkor érinti (törlése), ha a vezetői engedély visszaadására a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) szerint utánpéíízt követően kerülhet sor. Ellenkező esetben az addig szerzett pontjai megmaradnak (elévülés folyik), melyek a közlekedési magatartására figyelemmel változnak.

4. § (1) Az 1. § (1) bekezdése alapján a szabályszegésekhez rendelhető pontok száma:

- a) gondatlan bűncselekmény elkövetése esetén 6,
- b) szándékos bűncselekmény elkövetése esetén 9,
- c) szabálysértés elkövetése esetén 1-5 pont.

(2) A pontrendszer hatálya alá tartozó több szabályszegés egy eljárásban történő elbírálása esetén az elbírált

a) bűncselekmények közül a legmagasabb pontszámmal járó bűncselekményhez rendelt pontszámot 4 ponttal kell növelni, b) szabálysértések esetén a legmagasabb pontszámmal járó szabálysértéshez rendelt pontszámot a kisebb súlyú szabálysértéshez rendelt pontszám felével kell megemelni, de az nem érheti el - az 1 ponttal járó szabálysértés kivételével - az egyes szabálysértésekre megállapított pontszámok felső határának együttes tartamát.

(3) Ha a (2) bekezdés b) pontja szerinti számításnál töredék pontszám kerül megállapításra, akkor a pontszámot felfelé kell kerekíteni.

(4) Az (1) bekezdésben foglaltakra tekintettel a szabályszegés tárgyi súlyát és gyakoriságát figyelembe véve

a) e törvény melléklete határozza meg a pontrendszer hatálya alá tartozó egyes bűncselekményeket és azokhoz rendelt pontok számát,

b) kormányrendelet határozza meg a pontrendszer hatálya alá tartozó egyes szabálysértéseket és azokhoz rendelt pontok számát.

¹ Megállapította: 2007. évi CLXXIII. törvény 2. §. Hatályos: 2008. 1. 1-től.

² Módosította: 2006. évi CIX. törvény 11. § (3) m), 2007. évi CLXXIII. törvény 9. § (2).

³ Megállapította: 2007. évi CLXXIII. törvény 3. §. Hatályos: 2008. 1. 1-től.

 (5) A pontrendszer hatálya alá tartozó szabályszegéseknél a (6) bekezdésben foglalt kivétellel, a szabályszegés elkövetése idején hatályban lévő jogszabály által rendelt pontszámot kell alkalmazni.

 (6) Ha a szabályszegés elbírálásakor hatályos új jogszabály a szabályszegéshez nem rendel pontot, vagy alacsonyabb pontszámot rendel, akkor az új jogszabályt kell alkalmazni.

A törvény a Kpt. alapján a szabályszegésekhez rendelt pontok számát egységesen 2 ponttal megemeli. Ennek alapján szándékos bűncselekmény esetén 9 pont, gondatlan elkövetés esetén 6 pont kapcsolódik a jogsértéshez, míg szabálysértésnél - annak súlyosságától, gyakoriságától függően 1-5 pont között változik.

A törvény egységesen 2 ponttal emeli meg az eddigi pontszámokat, így már négy súlyos és jogerősen elbírált szabálysértés esetén, amelyhez 5-5 pont járul, ha azok még nem évültek el, sor kerül a vezetői engedély visszavonására. Külföldi tapasztalatok azt igazolják, hogy csak megfelelően szigorú pontrendszernek van létjogosultsága.

A pontok számának növelése miatt változnak a halmazati szabályok, bűncselekmények közül a legmagasabb pontszámmal járó bűncselekményhez rendelt pontszámot 4 ponttal kell növelni, a szabálysértések esetében a legmagasabb pontszámmal járó szabálysértéshez rendelt pontszámot a kisebb súlyú szabálysértéshez rendelt pontszám felével kell megemelni. Ezzel a megoldással - az 1 ponttal járó szabálysértés kivételével - elkerülhető hogy a halmazati pontszám elérje az elbíralt egyes szabálysértésekre megállapított pontszámok felső határának együttes tartalmát.

Figyelemmel arra, hogy csak egész pontszámok adhatók, így a töredék pontszámokat felfelé kell kerekíteni, ellenkező esetben előfordulhatna, hogy a kisebb pontszámmal járó szabálysértések nem érvényesülnének a pontok megállapításánál.

A pontrendszer hatálya alá tartozó bűncselekményeket a Kpt., míg a szabálysértéseket és azokhoz rendelt pontok számát 1-5 között a Kormány rendeletben határozza meg.

5. § (1) A Nyilvántartó a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kknyt.) **8. §-a** szerinti vezetői engedély nyilvántartás részeként vezeti a pontrendszer következő adatait:

a) az elkövető személyazonosító adatát (családi és utónév, nők esetén a leánykori családi és utónév, anyja leánykori családi és utóneve, születési hely és idő),

b) vezetői engedélyének okmányazonosító jelét,

c) az elbíralt cselekmény jogszabály szerinti megnevezését, minősítését, továbbá a KRESZ megszegett rendelkezéseire való hivatkozást,

d) járművezetéstől eltiltás, járműkategória vezetésétől eltiltás alkalmazását, időtartamát,

e) a határozat jogerőre emelkedésének idejét, helyszíni bírság kiszabásának idejét,

f) a határozat, elismervény ügyszámát, illetve sorszámát,

g) az eljáró bíróság, hatóság megnevezését,

h) a szabályszegéshez rendelt pontszámot,

i) a vezetői engedély visszavonásának időpontját,

j) a vezetői engedély leadásának időpontját,

k) a vezetői engedély visszaadásának időpontját,

l) az utánpótlás igazolásának időpontját.

(2) A pontrendszer hatálya alá tartozó szabályszegést elbíráló szabálysértési hatóság, fegyelmi hatóság és a helyszíni bírság kiszabására jogosult hatóság az (1) bekezdés a)-h), a bíróság az (1) bekezdés a)-g) pontjaiban megjelölt adatokról a jogerőre emelkedéstől számított nyolc napon belül értesíti a Nyilvántartót.

(3) A Nyilvántartót az (1) bekezdés j)-l) pontjaiban megjelölt adatokról a vezetői engedély átvételére, kiadására jogosult, külön jogszabályban meghatározott hatóság az okmány leadását, kiadását, az igazolás bemutatását követő három napon belül értesíti.

(4) A Nyilvántartó a (2) bekezdés szerinti értesítésben megnevezett szabályszegéshez a jogszabályban rendelt pontszámot nyilvántartásba veszi.

A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kknyt.) rendelkezéseire figyelemmel a BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal Közlekedési Nyilvántartó Osztálya (Nyilvántartó) a vezetői engedély nyilvántartás részeként vezeti a pontrendszer adatait. A Kknyt. a pontrendszer adatainak felsorolását nem tartalmazza, ezért a törvény tételesen meghatározza azokat az adatokat, melyek a jogintézmény működéséhez szükségesek.

A törvény a szabályszegést elbíráló bíróság, szabálysértési hatóság, fegyelmi hatóság kötelezettségévé teszi a nyilvántartásba vételhez szükséges adatok Nyilvántartónak történő továbbítását, melyet vagy a határozat, vagy az elismervény egy példányának megküldésével, vagy egyéb módon (on-line, stb) teljesíthet.

A Nyilvántartó az értesítésben megjelölt adatokon kívül nyilvántartásba veszi az elbíralt szabályszegéshez a kormányrendeletben meghatározott pontszámot, azaz regisztrál.

 6. § (1)¹ A nyilvántartásba vett pontszámot a pontszám alapját képező szabályszegést megállapító határozat jogerőre emelkedésének, illetve a helyszíni bírság tudomásulvételének időpontjától számított legfeljebb három évig lehet a pontok összesítésénél figyelembe venni.

 (2)¹ A Nyilvántartó értesíti a járművezetőt, ha pontjainak száma a 12-t elérte, tájékoztatja a pontok csökkentését eredményező önkéntes utánpótlás lehetőségéről, továbbá figyelmezteti a felső pontérték elérésének következményeire.

A pontrendszerben a szabályszegést megállapító határozat jogerőre emelkedésétől, a helyszíni bírság tudomásulvételétől (elismervény átvétele) számított két évig lehet a cselekményhez rendelt pontot figyelembe venni.

¹ Módosította: 2007. évi CLXXIII. törvény 9. § (3) a).

Egyrészt a cselekmény közlekedési magatartást befolyásoló szerepének időben erősen korlátozott volta miatt, másrészt a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Sztv.) nyilvántartásra vonatkozó szabályaira figyelemmel került sor a nyilvántartási idő meghatározására. Ez azt jelenti, hogy a szabályszegéshez - az annak tényét jogerősen megállapító határozat keltétől (elismervény átvételétől) - rendelt pontokat két évig kell beszámítani, ha a vezetői engedély bevonására ez idő alatt nem került sor.

A Nyilvántartó értesíti az ügyfelet a jogszabályban meghatározott pontérték elérésekor, ezzel mintegy tájékoztatást ad a közlekedési múltjáról és a további szabályszegés várható jogkövetkezményéről.

A határozat ellen benyújtott fellebbezés elbírálására a Hivatal vezetője jogosult.

7. §¹ (1) Ha a járművezető nyilvántartott pontjainak száma elérte vagy meghaladta a 18-at, a Nyilvántartó három napon belül értesíti az illetékes körzetközponi feladatokat ellátó települési önkormányzat jegyzőjét (a továbbiakban: közlekedési igazgatási hatóság), amely ennek alapján a járművezető vezetői engedélyét határozattal, nyolc napon belül visszavonja.

7. §² (2) Az (1) bekezdés alapján hozott határozat jogerőre emelkedésekor nyilvántartott pontokat a közlekedési igazgatási hatóság törli.

8. §² A 7. § (1) bekezdése alapján visszavont vezetői engedélyt annak leadásától számított hat hónapot követően vissza kell adni, ha

a) a járművezető igazolja, hogy a vezetői engedély visszavonását követően utánpézésen vett részt, és

b) a vezetési jogosultság külön jogszabályban meghatározott egyéb feltételei fennállnak.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt hat hónapos időtartamba be kell számítani azt az időt, amely alatt a visszavonást megelőző szabályszegés miatt a vezetői engedély a hatóság birtokában volt. Amennyiben ez az időtartam a hat hónapot elérte vagy meghaladta, a vezetői engedélyt a hatóság az utánpézés igazolását követően visszaadja.

(3) Amennyiben a bíróság, szabálysértési hatóság a vezetői engedély pontrendszer alapján történő visszavonásának időtartama alatt járművezetéstől eltiltást alkalmazott, a vezetői engedély visszaadására legkorábban az eltiltás elrendelését követő utánpézés igazolása esetén kerülhet sor, kivéve, ha a bíróság a járművezetés ismételt gyakorlását a jártasság meghatározott formájának igazolásához kötötte.

A vezetői engedély legkorábban a visszavont vezetői engedély leadásától számított hat hónapot követően adható vissza, melynek feltétele az utánpézésen való részvétel igazolása. A vezetői engedély visszaadását utánpézéshez indokolt kötni, mert ha a járművezető eléri a maximális pontszámot, már több olyan szabályszegést is elkövetett, amelyek magatartászavarra, a szabályismeret hiányára, vagy hibás alkalmazására utalnak. Az utánpézés célja a közúti közlekedésben tanúsított magatartási zavarok, szabályismeret hiányának vagy a szabályok hibás gyakorlati alkalmazásának megszüntetése, korrigálása.

A vezetői engedélynek a közúti közlekedés rendőrhatalósági igazgatásáról szóló 48/1997. (VIII. 26.) BM rendelet alapján a helyszínen történő elvétele, illetve visszavonásának időtartama a hat hónapba beszámít.

A törvény szerint járművezetéstől eltiltás és a vezetői engedély pontrendszer alapján történő visszavonásának „ütközése” esetén az engedély visszaadásánál az utánpézés szabályait figyelembe kell venni.

9. §³ (1) A járművezető nyilvántartott pontjainak számát utánpézésen való önkéntes részvétellel csökkentheti. Az utánpézés igazolásakor nyilvántartott pontok számát 12 pontig 9 ponttal, 13-17 pont között 6 ponttal kell csökkenteni.

A pontrendszer a hatályos rendelkezések szerint lehetőséget biztosít a szerzett pontok számának a gépjárművezető elhatározásából történő csökkentésére, amennyiben az utánpézésen önként részt vesz. Az önkéntes utánpézés eredményeként csökkenthető pontszámoknál a törvény különbséget tesz aszerint, hogy arra hány pontnál kerül sor. A törvény ezzel is ösztönözni kívánja a gépjárművezetőt, hogy minél előbb kiküszöbölje „deviáns” magatartását. A törvény 3. §-a szerint a pontértékek egységesen 2 ponttal növekednek, így hamarabb elérhetőek azok a ponthatárok, melyek a gépjárművezető értesítéséhez vezetnek, illetve a visszavonást eredményezik. Ezért az önkéntesség ösztönzése és az utánpézés időigényére (a bejelenkezés és az utánpézés megkezdése közötti idő, illetve annak időtartama) figyelemmel csökkenteni kell az értesítési küszöböt és ennek megfelelően az utánpézés alapján törölendő pontok számát meg kell emelni. (Az értesítési küszöb csökkentésére a záró rendelkezések között kerül sor.)

(2) A nyilvántartott pontok száma az önkéntes utánpézésen való részvétel igazolásától számított egy éven belül ismételt önkéntes utánpézéssel nem csökkenthető.

(3) A Nyilvántartó értesíti a járművezetőt az önkéntes utánpézés alapján történt pontcsökkentés mértékéről és a fennmaradó pontok számáról.

A pontrendszer lehetőséget biztosít a szerzett pontok számának a gépjárművezető elhatározásából történő csökkentésére, amennyiben az utánpézésen önként részt vesz. Az önkéntes utánpézés eredményeként csökkenthető pontszámoknál a törvény különbséget tesz aszerint, hogy arra hány pontnál kerül sor. A törvény ezzel is ösztönözni kívánja a gépjárművezetőt, hogy minél előbb kiküszöbölje „deviáns” magatartását. A maximális pontszám közelében, a vezetői engedély visszavonásának kilátásba helyezése előtti utánpézésre jelentkezésnél az önkéntesség és a jogalkotó által elérni kívánt cél eltávolodik egymástól.

¹ Megállapította: 2007. évi CLXXIII. törvény 4. §. Hatályos: 2008. 1. 1-től.

² Módosította: 2007. évi CLXXIII. törvény 9. § (3) a).

³ Megállapította: 2007. évi CLXXIII. törvény 5. §. Hatályos: 2008. 1. 1-től.

A törvény a szerzett pontok önkéntes utánpótlás alapján történő csökkentését nem kívánja parttalanra tenni, ugyanis a rövid időközön belüli többszöri utánpótlás nem eredményez olyan „beállítást”, mely a közlekedésbiztonság javulását számottevően befolyásolná.

10. § A Nyilvántartó

- a) a pontrendszer adatait a b) pontban foglaltak kivételével a nyilvántartásba vételtől számított három évig kezeli,
- b) ha a vezetői engedély visszaadására nem kerül sor, a visszavonás alapját képező adatokat a járművezető haláláig kezeli,
- c) a pontrendszer alapján visszavont vezetői engedélyt a visszaadásáig, de legfeljebb a leadásától számított tíz évig tárolja.

A törvény Kknyt. rendelkezéseivel összhangban meghatározza a pontrendszer adatai kezelésének időtartamát.

11. § (1)¹ A pontrendszerre a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény szabályait a (2)-(5) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2)²

(3)³

(4)⁴ Nincs helye a vezetői engedély visszavonását elrendelő határozat méltányossági eljárásban történő módosításának vagy visszavonásának.

A közúti közlekedési előéleti pontrendszerre vonatkozó rendelkezések méltányossági eljárással való kiegészítése a közúti közlekedés biztonságának javítását, a gépjárművezetők önkéntes jogkövető magatartásának erősítését nem szolgálja megfelelően. A törvény alapvető célja, hogy a közlekedési jogsértések rendszeres elkövetőit közlekedési magatartásuk pozitív megváltoztatására ösztönözze, ezért tárgyi hatálya a közúti közlekedéssel összefüggő bűncselekményekre és a közúti közlekedés biztonságát fokozottan veszélyeztető szabálysértésekre terjed ki.

A Ket. 113. §-ának (2) bekezdése a határozat méltányossági eljárásban történő módosítását vagy visszavonását kivételesen engedi meg, az a)-d) pontokban felsorolt együttes feltételek fennállása esetén. Tekintettel arra, hogy a vezetői engedély visszavonására a közúti közlekedés biztonsága érdekében kerül sor, indokolt a méltányossági eljárást kizárni.

A Ket. 113. §-a (2) bekezdésének a) pontja értelmében az eljáró hatóság hatáskörét megállapító jogszabály, adott esetben a Kpt. rendelkezhet a méltányossági eljárás lehetőségének kizárásáról. A javasolt módosítás megteremtí az összhangot a Ket. vonatkozó rendelkezéseivel.

(5)⁵ A pontrendszer nyilvántartási, adatvédelmi, adatszolgáltatási szabályaira, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Kknyt. szabályait kell alkalmazni.

A pontok nyilvántartásba vétele ellen a törvény fellebbezési és bírósági felülvizsgálati lehetőséget nem biztosít. A pontrendszer alapját képező jogsértéseket az arra rendelt szerv már jogerősen elbírált és az elkövetőnek lehetősége volt a jogorvoslati eszközök igénybevételére.

Amennyiben pedig a jogszabály adott szabályszegéshez pontot rendel, s a jogerős elkövetést az eljáró hatóság megállapította, akkor a pontok nyilvántartásba vétele a eljáró hatóság regisztratív cselekménye. A pontok cselekményhez történő hozzárendelése nem az eljáró hatóság akaratából, hanem „ex lege” áll be, így rajta nincs mit „orvosolni”.

A francia pontrendszer alkalmazásának egy konkrét ügyben történő vizsgálata során a Strassbourgi Bíróság ítéletében megállapította, hogy a pontrendszer elleni jogorvoslat lehetőségének kizárása nem ütközik az Európai Konvenció VI. Cikkébe.

A vezetői engedély visszavonását elrendelő határozattal szemben a törvény csak a bírósági felülvizsgálat lehetőségét zárta ki, nem érintve az egyéb jogorvoslati formákat.

Figyelemmel arra, hogy a pontrendszer adatai a vezetői engedély nyilvántartás részét képezik, így ahol a törvény eltérően nem rendelkezik, ott vonatkoznak rá a Kknyt. rendelkezései.

12. § A közúti közlekedési nyilvántartásban 2001. január 1-jén szereplő, illetve a nyilvántartásba későbbiekben felvett járművezetőt 0 ponttal rendelkezőnek kell tekinteni, a pontszám ez alá nem csökkenhet.

A rendelkezés célja, hogy a törvény hatálybalépésekor a közúti közlekedési nyilvántartásban lévő gépjárművezetők adataihoz ne kelljen a 0 pontot regisztrálni, másrészt utal a csökkenthetőség legalsó mértékére.

13. § (1) Ez a törvény 2001. január 1-jén lép hatályba. Rendelkezéseit a hatálybalépése után elkövetett szabályszegések esetében kell alkalmazni.

(2)-(3)⁶

14. §

15. §⁷ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg a 4. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott ponthatárok között - a szabálysértés tárgyi súlyát és gyakoriságát figyelembe véve - a pontrendszer hatálya alá tartozó szabálysértéseket és a hozzá rendelt pontok számát, valamint a pontrendszer alkalmazásának részletes szabályait.

¹ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 13. § (1). Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

² Hatályon kívül helyezte: 2007. évi CLXXIII. törvény 9. § (2). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.

³ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CLIX. törvény 12. § c). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

⁴ Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 13. § (2). Hatályos: 2005. XI. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵ Számozását módosította: 2005. évi LXXXIII. törvény 13. § (2).

⁶ Hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 469. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.

⁷ Megállapította: 2007. évi CLXXIII. törvény 6. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.

15/A. §¹ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki a közlekedési előéleti pontrendszert nyilvántartó szervezet vagy szervezetek.²

 1. számú melléklet a 2000. évi CXXVIII. törvényhez³

 A pontrendszer hatálya alá tartozó bűncselekmények

Kódszám	Tényállás	Pontszám
01	Segítségnyújtás elmulasztása (közúti közlekedés körében) [Btk. 172. §]	9
02	Közúti veszélyeztetés [Btk. 186. §]	9
03	Közúti baleset okozása [Btk. 187. §]	6
04	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban [Btk. 188. §]	9
05	Járművezetés tiltott átengedése [Btk. 189. §]	9
06	Cserbenhagyás [Btk. 190. §]	9

 2. számú melléklet a 2000. évi CXXVIII. törvényhez⁴

¹ Beiktatta: 2006. évi CIX. törvény 10. § (5). Hatályos: 2007. I. 1-től.

² Lásd: 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet.

³ Megállapította: 2007. évi CLXXIII. törvény 7. §. Hatályos: 2008. I. 1-től.

⁴ Hatályon kívül helyezte: 2007. évi CLXXIII. törvény 9. § (2). Hatálytalan: 2008. I. 1-től.